

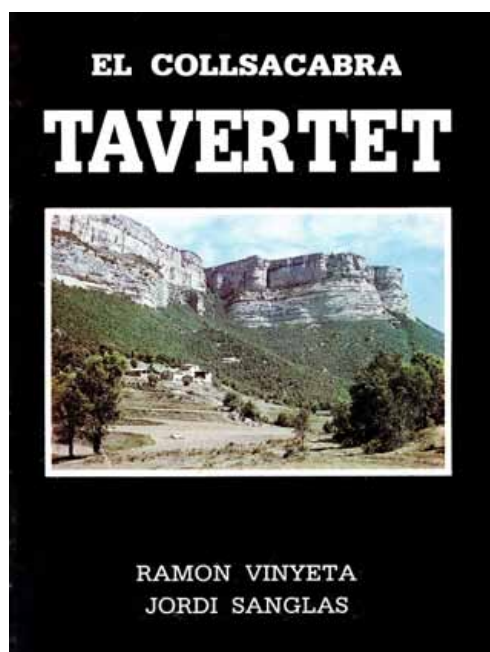
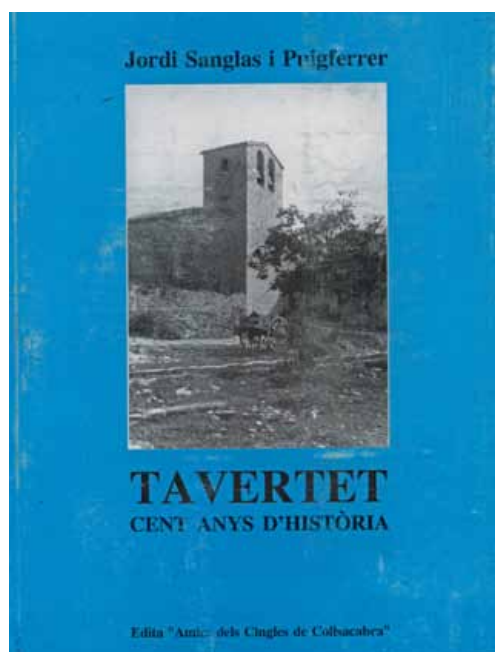
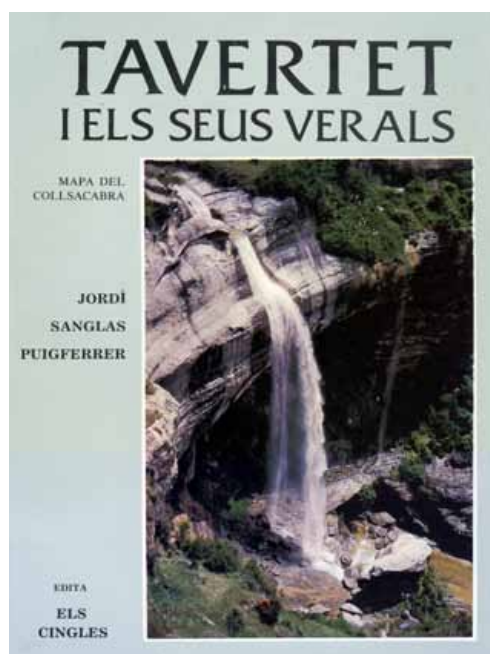
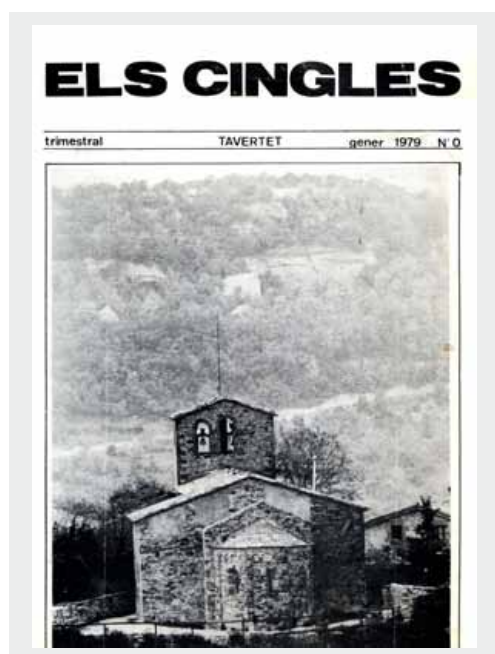
RECORDANT JORDI SANGLAS

Anava a començar aquest petit article sobre Jordi Sanglas amb el títol “Al meu amic Jordi”, però tot seguit m’ha semblat que pretendre apropiari-se en exclusivitat de l’amistat de Jordi Sanglas, era una gran pedanteria perquè en Jordi no era amic exclusiu de ningú, sinó que s’obria a tothom, atenia i estimava totes les persones que se li acostaven i li demostraven el seu amor a Tavertet i al país en general. El record d’en Jordi deixa sempre el bon regust de la seva bonhomia, amabilitat, amor a la terra i a totes les coses que ens envolten.

Sabedor per amics que en Jordi Sanglas era la persona que més coses sabia de Tavertet i dels seus entorns, vaig tenir el meu primer contacte personal amb ell l’any 1962 quan preparava un treball sobre la vall de Sau, que es va publicar a *Ausa* i li vaig demanar el camí i la manera d’arribar al puig de la Força, per veure-hi les restes del mil·lenari castell Cornil. Devia tenir jo uns 28 anys i en Jordi m’avançava d’una trentena, però tot seguit es va interessar per les coses que li deia d’aquell nebulós castell i va lamentar no poder-me acompanyar per la feina del forn i de la petita botiga que tenia aleshores oberta. Em va orientar, però, i explicar fil per randa per on havia de passar i trobar el camí que salva part de la cinglera.

La primera sortida i llarga estona de xerrada amb Jordi Sanglas va ser pels volts del 1968 quan, amb l’amic comú Quirze Parés, que recorria tots els racons del Collsacabra buscant restes de masos i habitatges per a la gran obra que publicaria el 1985, i de molts dels quals jo li proporcionava la informació que trobava en els documents, vàrem anar a Tavertet per visitar les balmes antigament habitades de prop del Sunyer de Dalt. En Jordi ens va acompanyar i ens va explicar mil i una coses d’aquells indrets.

Posteriorment no em descuidava mai de visitar-lo i parlar amb ell en visites fetes al poble o als seus voltants, perquè coneixia i retenia amb la seva gran memòria els noms i les particularitats de tots els racons del terme i fins de termes



veïns, els noms de les plantes, dels ocells... o sigui de tot el que conformava el territori. Era un ecologista nat abans que es posés de moda l'ecologisme. Sorprenia l'erudició que s'amagava sota el seu parlar reposat i que a vegades semblava aparentment dubitatiu o ingenu, però que revelava que pensava i sospesava tot el que deia; era el d'un home reflexiu que no deia res del que no n'estigués convençut. El seu era un tarannà que en podríem dir de pagès, però no en el to despectiu que alguns creguts donen a aquest nom sinó en el positiu de persona recta i mesurada. I és que en Jordi era un gran lector de temes d'història i de costums del poble català. La formació que no tingué de jove l'adquirí a base de lectures i d'observació. D'això en són testimoni els nombrosos articles publicats a la revista *Els Cingles* i les obres escrites per ell sol o en col·laboració amb altres com *El Collsacabra. Tavertet*, fet amb Ramon Vinyeta i editat per aquest a la seva editorial Celblau, de Torelló, el 1980.

Com a obres seves tinc coneixement dels llibres *Tavertet, cent anys d'història*, al qual vaig tenir l'honor de prologar i presentar el 1989 i *Tavertet i els seus verals*, escrit el 1993, i editat pels Amics dels Cingles de Collsacabra, amb pròleg i presentació de Joan Triadú, el gran mestre i patriota que acabem de perdre. La darrera gran obra en la qual va treballar amb Anna Borbonet és *Tavertet, el seu terme i els seus noms de lloc*, del 1999, editat per Publicacions de l'Abadia de Montserrat, on va fer un gran treball de recerca, buscant i preguntant a antics propietaris o simples estadants de masos del terme els antics noms d'indrets de la toponímia menor del territori, alguns ja fora d'ús normal fa anys. És una obra molt interessant pel seu contingut i per la redacció i coherència que li va donar Anna Borbonet.

Hi ha encara altres estudis on hi és esmentat pel fet de proporcionar informació, com en el llibre *El parlar del Collsacabra. Aproximació i assaig de descripció*, de Jordi Dorca, editat per l'Institut d'Estudis Catalans el 2008. L'autor el dedica als amics Miquel Banús de Rupit i Jordi Sanglas de Tavertet.

En Jordi Sanglas tenia de molt lluny la dèria i afecció d'escriure, com ho revelen unes memòries seves inèdites de la Guerra civil, divertides, segons el testimoni de persones que les han llegides. Fou sobretot després de jubilar-se i deixar de fer de forner i d'altres activitats que tenia, com la cura de la terra o la petita botiga de casa seva, quan va dedicar-se a omplir el seu temps amb afeccions profitoses com recollir fòssils, triar arrels singulars que ell polia, classificar fotos de plantes... i també aplegar informació sobre coses referents a la manera de viure i als costums del passat. I a més a més ens consta que va escriure unes memòries de la seva vida que només va donar als seus fills i que crec que seria bo que es fessin públiques.

Déu li concedí una llarga vida, una muller, que morí relativament aviat, i vuit fills, un d'ells sacerdot. Va arribar a complir els 96 anys puix que va néixer a Tavertet el 23 d'abril de 1914 o sigui que es va guanyar el nom i hi morí el 24 de juny d'enguany.

Una vida llarga i ben profitosa per a Tavertet i per a tot el país en general. Es pot dir amb tota veritat que el seu traspàs ha deixat una gran buit, però aquest l'omplen en bona part els seus escrits i treballs i també el gran record de tots aquells que hem tingut la sort de conèixer-lo i d'estimar-lo com s'estima un bon amic.

Antoni Pladevall i Font

